

Huvudman

Nybro kommun
kommun@nybro.se

Beslut

Datum 2024-11-06

Dnr SI 2023:6642

Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kristvallabrunn skola i Nybro kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 april 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att senast **onsdag den 8 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande garanterad undervisningstid. Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Nybro kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Nybro kommun ska vidta följande åtgärd

Garanterad undervisningstid

1. Se till att eleverna ges undervisning i hem- och konsumentkunskap i den utsträckning som framgår av skolförordningen. Undervisningen ska omfatta minst den garanterade undervisningstiden, det vill säga 40 timmar i låg- och mellanstadiet, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur elevernas undervisningstid i hem- och konsumentkunskap har fördelats och schemalagts samt under vilken tidsperiod som detta är aktuellt utifrån huvudmannens beslutade timplan. (10 kap. 4 och 5 §§ skollagen samt 9 kap. 3–4 §§ skolförordningen och bilaga 1 till skolförordningen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra studietid, frånvaro, anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram, användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, individuella utvecklingsplaner samt beslut om betyg och betygskatalog.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:6642) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Kristvallabrunn skola i Nybro kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, extra studietid, frånvaro, extra anpassningar och särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet, kränkande behandling, förebyggande arbete för att skapa studiero, utredning om ordningsstörande beteende, information om elevens utveckling, beslut om betyg samt betygskataloger.

Skolinspektionen har den 9 april 2024 beslutat att förelägga Nybro kommun att senast den 19 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, extra studietid, utredning om frånvaro, anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram, användning av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning, individuella utvecklingsplaner, beslut om betyg samt betygskataloger.

Nybro kommun har den 16 augusti 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Nybro kommun har även inkommit med en komplettering den 9 september 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Nybro kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att rektorn informerat lärare i årskurs 6 att den garanterade undervisningstiden i ämnet hem- och konsumentkunskap ska framgå av schemat för läsåret 2024/25. Vidare framgår att rektorn i dialog med schemaläggare beslutat att såväl praktiska som teoretiska lektioner i ämnet ska framgå av schema för läsåret 2024/25 under perioden v. 46 till v. 16. Huvudmannen uppger vidare att undervisning i hem- och konsumentkunskap är uppdelad i perioder om tolv gånger två timmar teoretiska pass samt sex gånger två timmar praktiska pass i årskurs 6, det vill säga sammanlagt 36 timmar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar. Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges. (2 kap. 10 § skollagen [2010:800])

Av skollagen framgår att undervisningen ska omfatta följande ämnen: bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterade ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterade ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andra språk och teknik. (10 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelningen av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 5 § skollagen)

Av timplanen för grundskolan framgår hur undervisningstiden i ämnen ska fördelas på låg-, mellan- och högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelningen av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ skolförordningen samt bilaga 1 skolförordningen [2011:185])

Vidare framgår av bilaga 1 till skolförordningen den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under låg- och mellanstadiet. Av bilagan framgår att eleverna i låg- och mellanstadiet från och med höstterminen 2024 är garanterade en minsta undervisningstid i hem- och konsumentkunskap om 40 timmar.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen redovisat bedömer Skolinspektionen att eleverna inte ges den garanterade undervisningstid som de har rätt till i ämnet hem- och konsumentkunskap. Av inskickade scheman samt huvudmannens redovisning framgår visserligen att undervisningen i ämnet är schemalagd samt att rektorn beslutat om scheman. Dock framgår att den sammanlagda undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap är 36 timmar, medan eleverna enligt timplanen för grundskolan är garanterade minst 40 timmars undervisningstid i ämnet

Att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid innebär att eleverna inte får sin rätt till utbildning tillgodosedd och leder till att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för undervisningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Nybro kommuns verksamhet vid Kristvallabrunn skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid. Det finns därför skäl att förelägga Nybro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att samtliga elever i årskurs 4–6 erbjuds att frivilligt delta i extra studietid om två timmar per vecka. Vidare framgår att extra studietid är schemalagd och anordnas i direkt anslutning till skoldagen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minst totala undervisningstiden. (10 kap. 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att lärare och övrig skolpersonal den 8 maj 2024 informerades om skollagens krav på utredningsskyldighet vid upprepad eller längre frånvaro.

Vidare framgår att rektorn den 8 april 2024, tillsammans med lärare, uppmärksammat vilka elever som har en upprepad eller längre frånvaro. Av redovisningen framgår att rektorn för samtliga elever som uppmärksamrats startat en utredning om frånvaro samt att anmälan gjorts till huvudmannen för samtliga elever när utredning om en elevs frånvaro inletts. Det framgår även när utredningen är avslutad.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen).

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet kring att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till (prop. 2017/18:182, s. 56).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att lärare och övrig skolpersonal den 23 april 2024 informerats om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd.

Vidare framgår att rektorn, tillsammans med lärare, den 14 maj 2024 dokumenterat vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna som minst ska uppfyllas. Av huvudmannens redovisning framgår att en utredning om behov av särskilt stöd avslutats för respektive elev, samt att rektorn för varje elev beslutat om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

Av kompletterande svar från huvudmannen framgår att rektorn vid ett tillfälle inte påbörjat en utredning om en elevs behov av särskilt stöd. Vidare framgår att orsaken till detta var att eleven flyttade till en annan skolkommun.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även

utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,

2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller

3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att rektorn har upprättat och beslutat om en rutin för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Skolinspektionen har tagit del av upprättad rutin i samband med huvudmannens redovisning. Rutinen har redovisats för samtlig skolpersonal, elever samt vårdnadshavare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b–4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Vidare framgår av förarbetena till skollagen att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinen bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (prop. 2021/22:160 s. 235)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Individuella utvecklingsplaner**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att rektorn den 26 mars 2024 informerat samtliga lärare om skollagens krav avseende att lärare ska, i en skriftlig utvecklingsplan, ge omdömen om en elevs kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterier för årskurs 6. Av bifogade dokument framgår att lärarna gett omdömen i samtliga ämnen för samtliga elever i årskurs 2 – 5 då det under vårterminen 2024 inte fanns några elever i årskurs 1 på skolan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av

kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i (10 kap. 12 § skollagen).

Av skollagen framgår att i årskurs 1-5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. (10 kap. 13 § 1 stycket skollagen)

Av läroplanen framgår att läraren genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen ska främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Läraren ska också med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov. (Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Caroline Göth

Föredragande
Signerat av: Caroline Göth